



Plan for trygt og godt skolemiljø

Innhold

1. Skolens visjon/mål for et trygt og godt skolemiljø	3
1.1 Skolens visjon/mål for skolemiljøet.	3
2 Skolens felles forståelse og holdninger	4
2.1 Hva er krenkelser	4
2.2 Skolens felles forståelse av relevante begreper.....	4
2.3 Presiser elev- og læringssyn som driver skolens praksis.	5
2.4 Et fellesskapsorientert mobbesyn.	5
2.5 Fem grunnleggende faktorer for et trygt og godt skolemiljø:	5
3 Medvirkning.....	6
3.1 Elevenes medvirkning	6
3.2 Ansattes medvirkning	6
3.3 Skolens rådsorganer.....	7
3.4 Beskrivelse av hvordan skolen informerer ansatte, foresatte og elever om innholdet i kap. 12.	7
4 Skolens evaluering av skolemiljøarbeidet	7
5 Årshjul	7
6 Skolens systematiske arbeid for å fremme et trygt og godt skolemiljø	12
6.1 Tiltak som fremmer trygt og godt skolemiljø på skolenivå, når de gjennomføres, og hvem som er ansvarlig.	12

6.2 Tiltak som fremmer trygt og godt skolemiljø på klasse/trinn-nivå, når de gjennomføres, og hvem som er ansvarlig.	13
6.3 Tiltak som fremmer trygt og godt skolemiljø på individnivå, når de gjennomføres, og hvem som er ansvarlig.	15
7 Skolens systematiske arbeid for å forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø..	15
7.1 Rutiner skolen har for å forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø, og hvem som er ansvarlig.	15
7.2 Beskrivelse av hvordan skolen skaffer seg oversikt over særskilt sårbare elever.	15
7.3 Skolens systematiske arbeid med å følge med på skolemiljøet (første delplikt 12-4). Beskrivelse av hvilke undersøkelser/aktiviteter skolen gjennomfører systematisk for å skaffe seg informasjon om elevenes opplevelse av skolemiljøet.	15
7.4 Beskrivelse av hvordan skolen følger opp resultatene fra Elevundersøkelsen.	16
8 Håndtere brudd på retten til trygt og godt skolemiljø (§ 12-4/5)	16
8.1 Beskrivelse av hvordan skolen sikrer at ansatte har en felles forståelse av hva som utløser aktivitetspliktene 2-5.	16
8.2 Skolens rutiner for å gripe inn, og hvordan man dokumenterer.	17
8.3 Skolens rutiner for å varsle	18
8.4 Skolens rutiner for å undersøke, hvordan man dokumenterer.	19
8.5 Skolens rutiner for å utarbeide tiltak til aktivitetsplan/tiltaksplan.	19
8.6 Beskrivelse av hvordan skolen jobber med gjenopprettende prosesser når tilliten er brutt mellom elev-elev, lærer-elev, skole-foresatte.	20
8.7 Skolens rutiner for å følge opp og evaluere igangsatte tiltak	20

1. Skolens visjon/mål for et trygt og godt skolemiljø

Formålet med denne handlingsplanen er å vise hvordan skolen arbeider for å fremme et trygt og godt skolemiljø i samsvar med opplæringsloven kapittel 12. Den omtaler plikter, regler, rutiner og praksis innenfor arbeid med skolemiljø.

1.1 Skolens visjon/mål for skolemiljøet.

Rommen skole skal være et trygt sted for elever og ansatte – et godt sted for læring og utvikling. Som det står på fanen vår, er vi opptatt av trygghet og læring. Alle elever på Rommen skole skal oppleve tilhørighet, og å være en betydningsfull del av et fellesskap. De skal også ha mulighet til reell medvirkning på sin skolehverdag.

Som en skole med elever fra 1. – 10. trinn, skal vi være bevisste på hvilke fordeler dette gir. Vi skal legge til rette for felles samlinger og aktiviteter på tvers av trinn, slik at elevene blir trygge på hverandre og får mulighet til å dele positive opplevelser.

Vi viser til følgende styringsdokumenter og lovtekster:

Opplæringsloven §12-2 Retten til eit trygt og godt skolemiljø

Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, inkludering, trivsel og læring.

Skolen skal støtte og bidra til elevenes sosiale læring og utvikling gjennom arbeid med fagene og i skolehverdagen for øvrig. (Overordnet del 2.1)

Elevens identitet og selvbilde, meninger og holdninger blir til i samspill med andre. Sosial læring skjer både i undervisningen og i alle andre aktiviteter i skolens regi. Faglig læring kan ikke isoleres fra sosial læring. I det daglige arbeidet spiller derfor elevenes faglige og sosiale læring og utvikling sammen

Skolen skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring for alle. (Overordnet del 3.)

Et raust og støttende læringsmiljø er grunnlaget for en positiv kultur der elevene oppmuntres og stimuleres til faglig og sosial utvikling. Føler elevene seg utrygge, kan det hemme læring. Trygge læringsmiljøer utvikles og opprettholdes av tydelige og omsorgsfulle voksne, i samarbeid med elevene. De ansatte på skolen, foreldre og foresatte og elevene har sammen ansvar for å fremme helse, trivsel og læring, og for å forebygge mobbing og krenkelser.

2 Skolens felles forståelse og holdninger

På Rommen er skolemiljø et jevnlig tema i fellestid i personalet, i elevrådet og i opplæringen. Det skal sikre at ansatte og elever har en felles forståelse for relevante begreper som for eksempel mobbing, krenkelser, utenforskap og nulltoleranse. Ansatte skal vite hva de skal følge med på, og de skal være i stand til å ta elevenes subjektive opplevelse på alvor.

2.1 Hva er krenkelser

Krenkende atferd er en fellesbetegnelse for alle former for atferd som tilsiktet eller ikke tilsiktet rammer andre mennesker fysisk eller psykisk på en negativ måte. Det omhandler rasisme, seksuell trakassering og andre hatefulle ytringer knyttet til religion, livssyn, legning/leveform eller funksjonsevne.

Ord eller handlinger som i utgangspunktet ikke er ment å være krenkende, vil likevel kunne oppfattes slik. Et utsagn eller en handling som ville være akseptabel innad i en gruppe, vil kunne virke krenkende eller skremmende for personer utenfor denne. Hva som oppleves som krenkende, varierer ut fra den enkeltes tidligere erfaringer og bakgrunn.

Mobbing, vold, diskriminering og rasisme (se definisjon nedenfor), hører inn under krenkende atferd. Krenkende atferd kan også være enkeltstående handlinger, eller enkeltstående ytringer.

2.2 Skolens felles forståelse av relevante begreper.

Diskriminering:

Diskriminering innebærer at en person blir dårligere behandlet, eller trakassert, på grunn av for eksempel personens funksjonsevne, religion, hudfarge, nasjonale eller etniske opprinnelse, kjønn, seksuell legning og kjønnsidentitet, leveform eller politisk orientering. Diskriminering kan både være direkte og indirekte.

Rasisme:

Rasisme er når noen blir utsatt for usaklig forskjellsbehandling eller diskriminering basert på hvor de kommer fra, hva de tror på, deres kultur eller deres hudfarge. Rasisme er også tanken om at noen er mindre verdt eller dømmes basert på deres gruppetilhørighet eller opprinnelse.

Vold

Vold er alle handlinger som skader, smerter, skremmer eller krenker en annen person. Det er også vold når en person tvinges til å gjøre noe mot sin vilje. Vold kan dermed være både fysisk og psykisk.

Mobbing:

Mobbing kan forstås som handlinger over tid, av barn og/eller voksne, som hindrer opplevelsen av å høre til og å være en betydningsfull deltager i fellesskapet, og muligheten til medvirkning. Disse handlingene kan være både verbale, fysiske, indirekte, direkte og/eller digitale.

I nyere mobbeteori forstås mobbing som sosiale prosesser på avveie, der «barn som blir mobbet og barn som mobber andre først må sees i forhold til de relasjoner og den kontekst de befinner seg i» (Helland, Lund, Einarson, Rubecksen & Jentoft, 2019). Det er både individuelle, kontekstuelle, relasjonelle og kulturelle faktorer, og disse må sees i sammenheng med de sosiale prosessene i den aktuelle gruppa/klassen/trinnet/skolen.

2.3 Presiser elev- og læringssyn som driver skolens praksis.

På Rommen blir skolens praksis drevet av et positivt elevsyn. Vi vet at alle elever ønsker å ha det trygt og godt, og de ønsker å lære. På fanen vår er det brodert inn ordene “trygghet og læring”, som viser kjernen i vårt elev- og læringssyn. For å skape trygge læringsmiljøer preget av fellesskap, har vi valgt å prioritere relasjonsarbeid og fellesskapende didaktikk. Alle voksne som jobber med elevene har som mål å jobbe relasjonsskapende – vi lytter ut elevene, gir rom for ulike meninger, og møter elevene der de er. Gjennom fellesskapende didaktikk jobber vi for å utvikle elevaktive klasserom hvor elevene deltar aktivt i egen læring.

2.4 Et fellesskapsorientert mobbesyn.

Handlingsplanen bygger på et fellesskapsorientert mobbesyn. Dette er beskrevet under «mobbing» over, og oppsummert i dette sitatet fra Helgeland & Lund 2020:

«Mobbing av barn og unge er handlinger fra voksne og/eller barn og unge som hindrer opplevelsen av å høre til, å være en betydningsfull deltaker i fellesskapet og muligheten til medvirkning.»

2.5 Fem grunnleggende faktorer for et trygt og godt skolemiljø:



Analyse og arbeidsmodell, *Trygt og godt skolemiljø* 2021

Modellen viser fem grunnleggende faktorer for et trygt og godt skolemiljø. Denne analysemodellen henger på arbeidsrom, og er sentral for den undervisningspraksisen vi driver med. Fellestid planlegges ofte med utgangspunkt i denne, og lærerne bruker den aktivt i arbeid med klassene sine.

1. Relasjoner: Trygge og gode relasjoner mellom elever og de voksne
2. Vennskap og inkludering: En skolehverdag som legger til rette for positiv samhandling mellom elevene
3. Omsorgsfull kontroll: Tydelig og varm klasseledelse. Forutsigbar struktur og rammer.
4. Læreplanforståelse og elevenes læring: Undervisning som legger opp til dialog og aktivt henter inn elevenes stemme
5. Hjem – skole – samarbeid: God og anerkjennende dialog med foresatte

3 Medvirkning

Skolen er opptatt av at elevene skal bidra positivt med sin kompetanse og opplevelse av skolehverdagen. Lærerne skal involvere elevene, og gi dem mulighet for medvirkning i faglig og sosial læring i klassen, gjennom dialog i klasserommet og deltagelse i fokusgrupper og elevråd.

3.1 Elevenes medvirkning

- Elevene lager klasseregler i oppstart av skoleåret
- Utviklingssamtaler: Elevene forbereder seg og deltar aktivt i utviklingssamtalene.
- Elevsamtaler: Kontaktlærerne har elevsamtaler med egne kontaktelever jevnlig gjennom skoleåret, og prioriterer sårbare elever.
- Elevrådet: Vi har ett elevråd for elever fra 1. til og med 7. klasse, og ett elevråd fra 8. til og med 10. klasse. Det velges to representanter fra hver klasse. Elevrådet har et særskilt ansvar for å jobbe med inkludering og trivselsfremmende tiltak på skolen, og har jevnlig møter gjennom året.
- Fokusgrupper: Avdelingsledere har noen møter med fokusgrupper bestående av tilfeldig utvalgte elever på egen avdeling i løpet av skoleåret. Vi bruker temaene fra elevundersøkelsen/trivselsundersøkelsen som utgangspunkt for samtalene med fokusgruppene.
- Lærerne involverer elevene og gir dem mulighet for medvirkning i faglig og sosial læring.

3.2 Ansattes medvirkning

Ledelsen involverer lærere og andre ansatte i utforming av mål og tiltak i skolens planer og utviklingsprosjekter. Dette gjøres i felles møtetider. Profesjonsfellesskapet brukes aktivt i dette arbeidet. Ledelsen er synlige og ute i elevmiljøet sammen med ansatte. På denne måten blir diskusjonene og samhandlingen mellom ledelse og lærere praksisnære og konkrete, da også ledelsen er aktive i relasjonsbyggingen med elevene. Ledelsen er koblet på det daglige arbeidet og oppfølgingen av elevene, i og utenfor klasserommet.

3.3 Skolens rådsorganer

- Driftsstyret
- FAU: Skolens ledelse og FAU samarbeider gjennom møter og ulike aktiviteter (eks. 17. mai)
- AMU: Jobber for et godt arbeidsmiljø på skolen.
- MBU: Samarbeid mellom skolen og tillitsvalgte

3.4 Beskrivelse av hvordan skolen informerer ansatte, foresatte og elever om innholdet i kap. 12.

- Ansatte:
 - Planleggingsuka og jevnlig i fellestid på avdeling. Dette er også tema på teammøtene.
- Foresatte:
 - På foreldremøter og i utviklingssamtaler ved behov
 - Skolens handlingsplan ligger tilgjengelig på skolens hjemmeside.
- Elever: Gjennom elevråd, utviklingssamtaler, elevsamtaler, og i klassesamtaler.

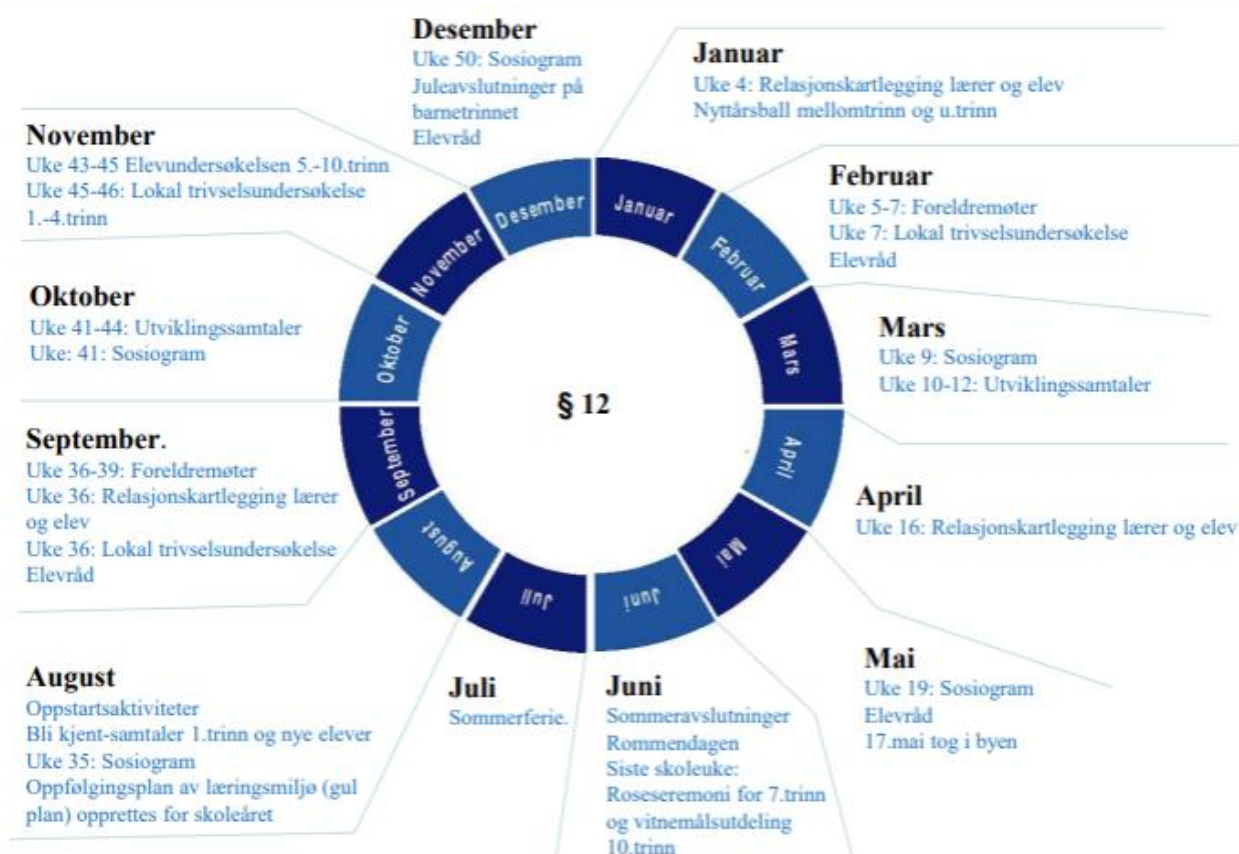
4 Skolens evaluering av skolemiljøarbeidet

Skolen evaluerer skolemiljøarbeidet ved gjennomgang av planen ved skolestart, og på avdeling etter gjennomføring av trivsels- og elevundersøkelsen.

5 Årshjul

Skolen har forskjellige årshjul som er sentrale i arbeid med skolemiljøet. Vi har ett årshjul for oppfølging av læringsmiljø, som blant annet spesifiserer hvordan vi gjør ulike undersøkelser som er nødvendige for delplikt 1 av aktivitetsplikten (følge med). Teamene lager i tillegg en plan for oppfølging av læringsmiljøet basert på denne. Dette er et dynamisk dokument de oppdaterer underveis i skoleåret. Vi har også et årshjul for annerledesdager.

Rommen skole – Årshjul oppfølging av læringsmiljø



Plan for læringsmiljø- Gul plantrinn skoleåret.....

- Alle trinn har sin utviklingsplan som beskriver trinnets arbeid med læringsmiljø.
- Planen er dokumentasjon på trinnets arbeid i henhold til skolens Handlingsplan for godt læringsmiljø.

Skolens undersøkelser og følge med:

Type undersøkelse	Dato	Funn
Sosiogram		
Relasjonskartlegging lærer - elev		
Elevundersøkelsen		
Lokal undersøkelse		
Tilbakemelding fra foresatte		
Elevsamtaler		
Observasjon lærere		
Observasjon ledelse/sosiallærer		



Analyse av undersøkelsen og beskrivelse av nåsituasjon

Dato	Deltagere
Nåsituasjon	
Opprettholdende faktorer	

ANALYSEBOKSEN KOPIERES – hver analyse av undersøkelser/kartlegginger/observasjoner skal ha egen boks

Tiltak, gjennomføring og evaluering (Husk at tiltak også kan være noe dere allerede gjør og må fortsette med).

Klasse/Trinnivå

Tiltak – hva, hvordan og hvorfor	Ansvarlig person (navn, og stilling)	Når (fra dato-til dato/så lenge tiltaket vurderes som egnet)	Evaluering – når, hvordan og hvem?

Avdeling/Skolenivå

Tiltak – hva, hvordan og hvorfor	Ansvarlig person (navn, og stilling)	Når (fra dato-til dato/så lenge tiltaket vurderes som egnet)	Evaluering – når, hvordan og hvem?

Årshjul for felles aktiviteter på Rommen skole

Ansvar for gjennomføring er fordelt på ulike trinn. Alle trinn bidrar i løpet av året på noen fellessamlinger. Avd.leder 5.-7.trinn er ansvarlig for årshjul for fellesaktiviteter og følger opp samarbeidet med Kulturretaten og Rommen scene. Husk at Rommen scene må motta produksjonsplan senest en uke i forkant, som omtaler program og tekniske behov. Mal for slik plan ligger i mappen annerledesdager

Høst:

Måneder:	Aktivitet og beskrivelse:	Ansvar for gjennomføring:	Markering
August	Første skoledag: Felles oppstart i skolegård. (Større mottakelse av 1.klassinger, tale av rektor, 5.trinn synger).	Avd.leder 1-4.tr 5.trinn synger	Oppstart i skolegård. Tale av rektor/lærere.
September	Felles vennesamling på tvers 1-7 a, 1-7 b: - Innslag fra elever - Innslag om hva som skal skje dette skoleåret? - Applaus for nye skolestartere - Innslag: 4.trinn, 5.trinn "BLIME" dansing på i hallen. Vi filmer. Høstaktivitetsdag uke 38/39	2 og 5.trinn Avd.leder 5.-7.tr 7.trinn: Elever på mellomtrinnet leder dansen. Alle trinn over Avdelingsvis/barnetrinn-u.trinn	
Oktober	FN-dag Undervisningsopplegg om FN jobbes med i uke 42 på trinn/avdelinger (plakater, FN-sang) Tverrfaglig tema. Markering med fellessamling på tvers 1-10a, og 1-10b. Alle trinn har et bidrag/"happening" f.eks. nasjonaldrakt. Innslag: 3.trinn, 6.trinn, mottak og 10.trinn	3 og 6.trinn, mottak Avd.leder 5-7.tr	10.oktober: Verdensdagen for psykisk helse (på trinn/sosiallærere og elevråd)
November			
Desember	Luciadagen Gudstjeneste i skoletiden Julesamling i Fossum kirke kl. 09.30 Eller fellessamling (innslag fra 1-7). Aktiv påmelding fra foresatte. Forestilling v/produksjon for scene uke 50/51 Torsdag før jul Juletrengang, de eldre holder og tar ansvar for de yngre. 1-6, 2-7, 3-5, 4-sommerfugl/mottak.	Sang: 2.trinn. Avd.leder 5.-7.tr / Avd.leder 1.-4.tr Sal og scene Avd.leder 8.-10 1.trinn Sosiallærere, rådgiver og <u>avd.ledere</u>	

Vår:

Måneder	Aktivitet	Ansvar for gjennomføring	Markering
Januar	Vinteraktivitetsdag (uke 3-7). - Ulike aktiviteter med påmelding - Fellesarrangement for hele skolen? Skoleball 5.-7.trinn Skoleball u.trinn	9.trinn 7.trinn / elevrådet 10.trinn / elevrådet	
Februar	06.02 Markering samenes nasjonaldag, (for barnetrinn)	4 og 6.trinn Avd.leder 5.-7.tr	6.februar: Samenes nasjonaldag 14.februar: Valentinsdagen (på trinn/ sosiallærere og elevråd)
Mars	Kvinnedagen Temaopplegg i klassene. 20.mars – markere rockesokk (21.mars) Påskeverksted/aktiviteter uken før påske Siste dag før påskeferien Eggeløp 1-4.trinn	På trinn/klasse På trinn Teamkoordinator, avd.ledere barnetrinn, sosiallærere	
April	Bokuka Uke 17 Felles samling Avslutning i Forum med fellessamling. Overordnet plan for forfatter eller tema på de ulike trinnene.	Alle trinn har sin plan ut fra overordnet plan.	
Mai	Markere/øve før 17.mai – tog m/musikk. Markering og tog på dagen kl. 10.00, leker/temaundervisning på avdeling resten av dagen.	Hele skolen 7.trinn	
Juni	Fellessamling: Mangfold, inkludering og pride 6.-10.trinn Gymsal Fellessamling: Mangfold, inkludering og pride 1-5.trinn+Mottak+Sommerfugl Tirsdag siste skoleuke Avslutningsseremoni 7. trinn Torsdag siste skoleuke Vitnemålsseremoni 10.trinn	9.trinn, sosiallærere 1.trinn, 5.trinn, Avd.leder 5.-7.tr	Pride og inkludering

6 Skolens systematiske arbeid for å fremme et trygt og godt skolemiljø

Et trygt og godt skolemiljø er mer enn fravær av mobbing og andre negative faktorer. Rommen arbeider kontinuerlig for å fremme elevenes helse, inkludering, trivsel og læring. Dette gjøres ved å arbeide systematisk med å fremme faktorer som gir et positivt skolemiljø for elevene.

Årshjulet for annerledesdager under punkt 5 viser mange av disse tiltakene. Nedenfor beskrives ytterligere tiltak som ikke hører innunder dette årshjulet.

6.1 Tiltak som fremmer trygt og godt skolemiljø på skolenivå, når de gjennomføres, og hvem som er ansvarlig.

- Skolen har to sosiallærere. Den ene arbeider med elever på 1. til 4. trinn, mottak og sommerfugl, og den andre med elever fra 5. trinn til 10. trinn.
- Skolen har én rådgiver som arbeider med elevene på 8. til 10. trinn.
- Lærerne planlegger for fellesskapende og inkluderende undervisning.
- Vi arbeider systematisk med klasseledelse
- Samarbeid med uteteamet og forebyggende politi.
- Skolen har en egen nettvettplan
- Skolen drøfter nærvær og fravær med PPT i R-team og ved behov.
- Årshjul for skolestartere og samarbeid med barnehagene
- Åpen skole med sosiale arenaer/rom (forum med aktivitetstilbud i friminuttene, stor skolegård med varierte lekeområder og områder for fysisk utfoldelse).

6.2 Tiltak som fremmer trygt og godt skolemiljø på klasse/trinn-nivå, når de gjennomføres, og hvem som er ansvarlig.

Gjennom arbeid i plangruppa, har lærerne utviklet et årshjul for ulike felleskapende aktiviteter. Hver avdeling har sitt eget årshjul:

	Avdeling 1 – 4	Avdeling 5 – 7	Avdeling 8 – 10
August			Streetbasket
September	Høstaktivitetsdag (trinnvis)	Høstaktivitetsdag	Høstaktivitetsdag Volleyball/laken volleyball
Oktober	Faddertur i skogen (1. klasse) Refleksdagen Kanonballturnering (4. klasse + 5/6/mottak)	Faddertur i skogen (5. klasse) Kanonballturnering (5. 6. og mottak + 4)	Fotball Innebandy
November	Mini kanonball turnering 3 og 4.	Kanonballturnering (7. klasse)	Kanonballturnering
Desember	Juleverksted på tvers av trinn Dans/julekonsert 1+9 trinn (innsats for andre)	Nyttårsball (6. trinn har ansvar).	Fotballturnering i gymsal Dans/julekonsert 1+9 trinn (innsats for andre) Bordtennis turnering på idrettens hus Nyttårsball – Torkild
Januar	Innefotballturnering 3 og 4 Sjakkturnering 4 – 6 klasse 100-dagersfest	Innefotballturnering 5 – 7 klasse Sjakkturnering 7 – 10 klasse 4 – 6 klasse	Innefotballturnering 8 – 10 klasse Sjakkturnering 7 – 10 klasse
Februar	Vinteraktivitetsdag: Lillomarka arena 3+4. Eller trinnvis. Ake dag 1+2 og 3+4 Karneval	Vinteraktivitetsdag: Lillomarka arena: et eldre trinn drar sammen med et yngre. 3 – 10 klasse, eller trinnvis	Vinteraktivitetsdag: Lillomarka arena: et eldre trinn drar sammen med et yngre. 3 – 10 klasse, eller trinnvis
Mars	Skøytedag på Vahl skole 4. Klasse.	Skøytedag på Vahl skole Realfagsdag	Skøytedag på Vahl skole (Åpen scene
April	Bokuke	Bokuke	Bokuke
Mai	Vårleker i skolegården 1 – 4 Fotballtrøye dag	Engelsk dag	
Juni		Fotballturnering på rommensletta 5 – 7	Fotballturnering på rommensletta 8 – 10

Vi har også en utfluktsplan som viser hvilke utflukter og ekskursjoner elevene skal på i løpet av skolegangen sin på Rommen. Utfluktene er gode arenaer for å fremme et trygt og godt skolemiljø gjennom felles opplevelser og relasjonsbyggende aktiviteter:

Trinn	Utflukter
1	• Turer i nærmiljøet
2	• Turer i nærmiljøet
3	• Besøke bibliotek (DKS)
4	• Bymuseet (DKS)
5	• Oslo-Filharmonien (DKS)
6	• Omvisning og forestilling (hvis mulig) på en scenekunstinstitusjon (DKS)
7	• Munchmuseet (DKS)
8	• Bytur demokrati og maktfordeling • Eidsvoll • Hellige hus ○ Moské ○ Synagoge ○ Tempel ○ Kirke • Teknisk museum • Stumfilmkonsert på Cinemateket (DKS)
9	• Overnattingstur med lavvoer • Sex og samfunn • Hjemmefrontmuseet • PRYO-uke (arbeidsuke) • Sjøskolen • Nasjonalmuseet • Oslo Pix ung filmfestival (DKS)
10	• Overnattingstur på hytte • Tingretten • 22. juli-senteret • Holocaustmuseet • Munchmuseet

6.3 Tiltak som fremmer trygt og godt skolemiljø på individnivå, når de gjennomføres, og hvem som er ansvarlig.

- Alle ansatte på skolen driver aktivt relasjonsarbeid med de elevene de møter på i hverdagen sin.
- Elevsamtaler og utviklingssamtaler

7 Skolens systematiske arbeid for å forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø

Skolen skal arbeide systematisk for å minske risikoen for at utenforskap og krenkelser forekommer.

7.1 Rutiner skolen har for å forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø, og hvem som er ansvarlig.

- Alle lærere har inspeksjon. Elevene skal ha mange og variert muligheter for utfoldelse i friminuttene. Det er utarbeidet tydelige regler og rutiner for aktiv og oppsøkende inspeksjon.
- Lærere tar imot elevene ved skolestart og samler inn mobiltelefoner.
- Alle lærere fører fravær kontinuerlig. Kontaktlærere følger med på fraværet til sine kontaktelever. Ved udokumentert fravær, kontaktes foresatte. Ved bekymring rundt fravær, melder kontaktlærer ifra til sosiallærer/nærmeste leder.
- Skole og AKS samarbeider ved overgang til AKS.

7.2 Beskrivelse av hvordan skolen skaffer seg oversikt over særskilt sårbare elever.

- Overføringssamtaler barnehage/skole, barnetrinn/mellomtrinn, mellomtrinn/ungdomstrinn
- Overføringssamtaler med andre skoler og foresatte ved oppstart av nye elever
- Alle voksne har et ansvar for å melde fra om bekymring for om en elev er særskilt sårbar. Ved bekymring, drøftes eleven med sosiallærer/nærmeste leder. Vi følger spesielt med på følgende:
 - Observasjoner i timer, overganger og friminutt
 - Elevsamtaler
 - Fravær
 - Sosiogram

7.3 Skolens systematiske arbeid med å følge med på skolemiljøet (første delplikt 12-4). Beskrivelse av hvilke undersøkelser/aktiviteter skolen gjennomfører systematisk for å skaffe seg informasjon om elevenes opplevelse av skolemiljøet.

- Lærerne bruker plan for læringsmiljø, også kjent som «gul plan», for å følge med på skolemiljøet. Årshjulet under punkt 5 viser når de gjennomføres. Lærerne

gjennomfører undersøkelsene. Avdelingsleder minner på og følger opp. Disse undersøkelsene beskrives i denne planen:

- Sosiogram (fem ganger i skoleåret)
- Relasjonskartlegging lærer-elev (Tre ganger i året)
- Elevundersøkelsen
- Lokal trivselsundersøkelse
- Tilbakemeldinger fra foresatte
- Elevsamtaler
- Observasjoner lærere
- Observasjoner sosiallærer/avdelingsleder
- Skolemiljø og trivsel tas opp i utviklingssamtaler to ganger i året

7.4 Beskrivelse av hvordan skolen følger opp resultatene fra Elevundersøkelsen.

Etter gjennomføring av elevundersøkelsen på 5-10 og trivselsundersøkelsen på 1-4, blir resultatene analysert i ledelsen og på avdeling. Som en del av analysearbeidet, blir plan for læringsmiljø (gul plan) for oppfølging av læringsmiljø oppdatert med aktuelle tiltak.

Kontaktlærerne legger frem resultatene for klassen sin og informerer om tiltakene. Elevene skal ha mulighet til å komme med innspill. Avdelingslederne på hver avdeling gjennomfører fokusgruppesamtaler med tilfeldig utvalgte elever fra avdelingen med utgangspunkt i temaene fra undersøkelsene. Lærerne gjennomfører en lokalt tilpasset trivselsundersøkelse før vinterferien for å følge med på utviklingen av klasse- og læringsmiljø.

8 Håndtere brudd på retten til trygt og godt skolemiljø (§ 12-4/5)

Skolens aktivitetsplikt

Skolens aktivitetsplikt består av følgende 5 delplikter:



Delplikt 1 (Følge med) er kontinuerlig og gjelder alle ansatte. Å følge med er en nødvendig aktivitet for å avdekke, og er derfor en del av skolens forebyggende arbeid. De andre delpliktene utløses av kjennskap til, eller mistanke om.

8.1 Beskrivelse av hvordan skolen sikrer at ansatte har en felles forståelse av hva som utløser aktivitetspliktene 2-5.

Delplikt 1 (Følge med) gjelder alle ansatte. Å følge med er en nødvendig aktivitet for å avdekke hendelser, og er derfor en del av skolens forebyggende arbeid. De andre delpliktene utløses av kjennskap til, eller mistanke om.

Den ansattes aktivitetsplikt inntreffer når han/hun får kunnskap eller mistanke om at en elev blir utsatt for krenkende ord eller handlinger, enten fra medelever eller voksne. Ledelsen skal varsles når en ansatt får slik kunnskap. Aktivitetsplikten gjelder for alle som arbeider ved skolen. Denne plikten informeres om årlig på planleggingsdagene. Alle ansatte, inkludert administrasjon og drift deltar på disse møtene.

Kunnskap om betyr at den som jobber ved skolen faktisk vet at en elev blir utsatt for ikke akseptert atferd fra elever, lærere eller andre ved skolen. Dette kan være hendelser som den ansatte selv er vitne til, eller blir fortalt om. Hvis en ansatt ser eller hører en elev bli utsatt for uakseptert adferd, inntreffer handlingsplikten. Det samme gjelder dersom den ansatte får høre om tilsvarende hendelser fra eleven selv eller fra medelever.

Mistanke innebærer en "følelse"/antagelse om at en elev blir utsatt for krenkende ord eller handlinger. Dette kan for eksempel være en mistanke om at en elev blir plaget eller utestengt fra felleskapet. Skolens plikt til å sikre elevens rett til et godt psykososialt miljø forutsetter årvåkenhet fra alle som arbeider på skolen.

Ansatte skal for eksempel følge med på:

- endringer i atferd hos elever
- noen elever blir stille og trekker seg tilbake i lek eller deltar ikke i lek og aktiviteter, mens andre trer tydelig fram og gir beskjed når ting blir vanskelig
- endringer i klasse- eller skolemiljøet (samspill mellom elever)
- endringer i klasser kan være mer bråk og uro, endringer sosialt og hvilke barn som leker sammen
- konflikter
- bekymringsfullt skolefravær

Alle ansatte i elevrettet virksomhet skal ha oversikt over hvilke elever som er å anse som særskilt sårbare. Man må følge ekstra godt med på disse elevene da det er en større risiko for at deres, og deres medelevers rett til et trygt og godt skolemiljø, blir krenket, og det vil i mange sammenhenger også få større konsekvenser for disse elevene om det skjer.

I forberedelsene til nytt skoleår ber vi foresatte om å informere skolen om elevens særskilte behov ved skolestart, og vurderer om enkelte kan ha behov for tiltak for å ivareta deres rett til et trygt og godt skolemiljø. Videre beskrives skolens rutiner for å ivareta delplikt 2-5.

8.2 Skolens rutiner for å gripe inn, og hvordan man dokumenterer.

- Alle som arbeider på skolen, har plikt til å gripe inn når de er vitne til en situasjon. Hva plikten til å gripe inn innebærer, avhenger av på hvilken måte eleven er krenket. Hensikten er å stanse uønskede handlinger så raskt som mulig for å unngå eller redusere fysiske og psykiske skader hos de involverte.
- Hendelser og oppfølging dokumenteres i elevlogg

- Sosiallærer og avdelingsleder varsles
 - Elevsaker drøftes i ukentlige elevmøter.
 - Dokumentasjon, som for eksempel aktivitetsplan og møtereferater, legges i elevmappe i Vigilo/Websak.

8.3 Skolens rutiner for å varsle

Plikten til å melde fra til rektor gjelder ved enhver mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Tilsvarende gjelder hvis en elev eller foreldre sier ifra om at han eller hun ikke opplever skolemiljøet som trygt og godt. Skolen har ukentlige elevmøter med ledelse og sosiallærere som referatføres, hvor aktuelle saker blir tatt og drøftet. Rektor informeres på ukentlige ledermøter. Videre har rektor delegert hovedansvar for oppfølging av elevsaker til nærmeste leder på de ulike avdelingene.

Skolen har en egen rutinebeskrivelse på arbeid med elevoppfølging som ser slik ut:

Arbeidsflyt med ansvarsfordeling:

1. Ansatte er knyttet til trinnteam og det avholdes teammøter hver uke.
2. Felles agenda for teammøter fylles ut av teamet og teamkoordinator
Viktige punkter knyttet til elevmiljø som alltid skal fylles ut er:
 - Klassemiljø: Elevenes læringsmiljø
 - Fokuselever faglig og sosialt
3. Bekymringer for elever kan også fortløpende drøftes med sosiallærer eller nærmeste leder.
4. Hver uke avholdes elevmøte for 1.-7.trinn og u.trinn. Her deltar sosiallærer, nærmeste leder og støttefunksjoner som skolehelsetjenesten. I disse elevmøtene drøftes hva som er meldt inn i teamagenda.
5. Rektor varsles fra nærmeste leder om saker fra elevmøte som innebærer beslutninger/vedtak/meldinger.

Behandling av ulike saker som følger arbeidsflyten:

- Bekymring for faglig utvikling – det avgjøres om tiltak skal iverksettes eller om sak eventuelt skal meldes opp til ressursteam i elevmøte.
- Bekymring for sosial utvikling – det avgjøres om tiltak skal iverksettes, samarbeid med foresatte, om sak eventuelt skal medføre aktivitetsplan i elevmøte og i dialog med rektor.
- Bekymring for barns situasjon – det drøftes om sak skal meldes til barneverntjenesten i elevmøte og i dialog med rektor. Rektor beslutter og godkjenner bekymringsmelding til barneverntjenesten.

Dokumentasjon:

Elevmøtene referatfører beslutninger.

Pedagoger får tilbakemeldinger fra elevmøtene på beslutninger.

Henvisninger til PPT, aktivitetsplaner og bekymringsmeldinger til barneverntjenesten legges i

elevmappen.

Ansatte informeres ved skolestart om appen «§12 -melde til rektor» som ligger i «Verktøy» i portalen. Ved mistanke om at en ansatt har krenket en elev, varsler rektor skoleeier.

Hvor raskt man skal melde fra til rektor, må den ansatte vurdere fra sak til sak. I noen saker må man melde fra straks, mens i andre saker kan det være forsvarlig å vente til slutten av skoledagen eller ukentlige oppsummeringer.

8.4 Skolens rutiner for å undersøke, hvordan man dokumenterer.

- Avdelingsleder er ansvarlig for å delegere ansvar for videre undersøkelser.
- Kontaktlærer, sosiallærer, rådgiver eller nærmeste leder gjør undersøkelser.
 - Elevsamtale gjennomføres så raskt som mulig, og senest innen tre arbeidsdager.
 - Vi forsøker å få frem elevens subjektive opplevelse av skolemiljøet, bakgrunnen for elevens opplevelse, og hva i elevens omgivelser som påvirker hvordan eleven opplever skolemiljøet.
 - Dersom det er flere elever involvert, må alle involverte elever få anledning til å uttale seg individuelt.
 - Andre undersøkelser vi bruker: Elevsamtaler med andre elever i klassen/på trinnet, observasjon av undervisning/klasseledelse, observasjon overgang og friminutt, lærere/assistenter beskriver sine inntrykk av elevens skolehverdag, sosiogram, trivsels-/elevundersøkelsen, innspill fra foresatte m.m.
 - Foresatte informeres og kalles inn til møte ved behov
- Undersøkelsene dokumenteres i logg og/eller undersøkelse og analyse i Vigilo. Referat fra samtaler og møter legges i elevens logg/mappe.

8.5 Skolens rutiner for å utarbeide tiltak til aktivitetsplan/tiltaksplan.

Når undersøkelsene konkluderer med at en elev ikke har det trygt og godt på skolen, skal skolen lage en skriftlig aktivitetsplan med konkrete tiltak. Skolen skal sørge for at alle involverte parter blir hørt. Elevens stemme skal komme tydelig frem, og elevens tilbakemeldinger blir avgjørende for videre oppfølging.

De tiltakene skolen setter inn må være tilpasset den konkrete saken og årsaken til problemene. Tiltakene skal være tilpasset i type og omfang basert på elevenes helhetlige behov og elevenes beste. Det er skolen som er ansvarlig for å sette inn egnede tiltak. Det betyr at skolen kan måtte sette inn andre tiltak enn det eleven selv ønsker (men merk elevens rett til å bli hørt og elevens beste). Valg av tiltak må bygge på konkrete og faglige skønnsvurderinger. Ofte kan det være nødvendig å sette inn flere tiltak. Skolen må vurdere tiltak både på individnivå, klassenivå og skolenivå. Dere kan lese mer om tiltak og finne eksempler på udir.no.

Hvis tilliten er brutt mellom elev-elev, lærer-elev og eller skole-foresatte, er det skolen sitt ansvar å starte den gjenopprettende prosessen for igjen å kunne skape tillit og å styrke

relasjonene mellom de nevnte. Ansvar for å skape den gode gjenopprettende prosessen ligger både hos skolens ansatte (lærere, spesialpedagoger, assistenter) og ledelse.

8.6 Beskrivelse av hvordan skolen jobber med gjenopprettende prosesser når tilliten er brutt mellom elev-elev, lærer-elev, skole-foresatte.

- Hver sak vurderes individuelt (kontaktlærer, sosiallærer og avdelingsleder) med tanke på hvordan relasjoner og tillitt gjenopprettes.
- Ved behov, vil skolen be om bistand fra skolehelsetjenesten eller eksterne instanser.
- Når tilliten mellom elev og elev er brutt tar skolen initiativ til, og ansvaret for, gjenopprettende samtaler. Skolen stiller med minst en voksen til stede i samtalen som elevene har tillit til.
- Når tilliten mellom lærer og elev er brutt tar skolen initiativ til gjenopprettende samtaler mellom elev og lærer i samråd med foresatte. Eleven har muligheten til å ha med seg en tillitsperson til samtalen. Ledelsen kan være til stede i samtalen ved behov/ønske.
- Når tilliten mellom foresatte og skolen er brutt, tar skolen initiativ til gjenopprettende samtaler. De foresatte får uttale seg og forklare hvordan de opplever saken, og skolen bestreber å komme dem i møte. Skolen oppretter tiltak for å gjenopprette tilliten og tar ansvaret for videre dialog.

8.7 Skolens rutiner for å følge opp og evaluere igangsatte tiltak

Evalueringen av hvordan tiltakene virker, skjer i samarbeid med elev, foresatte og skolen. Blant annet må eleven få uttale seg om tiltakene fungerer, om de bør fortsette eller om det er behov for endringer.

I aktivitetsplanen er det derfor viktig at man legger til rette for jevnlig evalueringer, og møtepunkter med involverte, slik at man kan justere og endre på planen til det bedre underveis. Aktivitetsplanen opprettholdes til de involverte opplever en varig endring. Involverte parter, som elev og foresatt, skal høres og informeres når aktivitetsplanen avsluttes.